

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 10.03.2026 nr 8-1/1813-1

Meie 01.04.2026 nr 2.3-4/26/953-2

Arvamuse avaldamine eelnõule (täitemenetlus)

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks täitemenetluse seadustiku (TMS) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Meil on esitatud eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

Kohtutäituri seaduse (KTS) § 13 täiendatakse lõikega 2¹, mis näeb ette, et koja ülesannete täitmise tagamiseks edastab kohtutäitur täitemenetluse seadustiku § 63² lõikes 1 nimetatud infosüsteemi iga täitemenetluse kohta vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud määruse (kohtutäiturimäärustik) § 19 lõikes 6 nimetatud andmed. Juhime tähelepanu, et viidatud infosüsteemis töödeldavate andmete ammendav loetelu on sätestatud TMS § 63² lõikes 2¹, mis on kitsam, kui kohtutäiturimäärustiku § 19 lõikes 6 loetletud andmete koosseis. Nimelt ei näe TMS § 63² lõige 2¹ ette isiku surma kohta andmete töötlemist. Seaduse tasandil sätestatud andmekoosseisu ei ole võimalik laiendada üksnes alamaktile viitamise kaudu, arvestades isikuandmete töötlemise seadusereservatsiooni põhimõtet. Seega juhul, kui esineb vajadus töödelda infosüsteemis andmed ka isiku surma kohta, peaks TMS § 63² lõiget 2¹ vastavalt täiendama.

Lisaks märgime, et viitamine kohtutäiturimäärustiku § 19 lõikele 6 tervikuna ei ole AKI hinnangul põhjendatud, sest lõikes nimetatud andmete koosseis on esitatud lahtise loeteluna. Eeldame, et kavandatava KTS § 13 lõike 2¹ eesmärgiks on kohustada kohtutäituri edastama infosüsteemi kindlaksmääratud andmed, mitte täitetoimik tervikuna (nagu eelnõu sõnastus ette näeb). AKI hinnangul oleks isikuandmete töötlemise minimaalsuse ja eesmärgipärasuse põhimõtete tagamiseks vajalik täpsustada KTS § 13 lõike 2¹ alusel edastatavate andmete koosseisu, nt viidates kohtutäiturimäärustiku § 19 lõike 6 konkreetsetele punktidele.

Kavandatava KTS § 13 lõike 2² kohaselt tekib koval on õigus saada kohtutäiturilt ka muid täitemenetluse andmeid, mis on vajalikud koja ülesannete täitmiseks. Märgime, et sätte sõnastus võimaldab liiga laia tõlgenduse. Jääb ebaselgeks, millised andmed peab kohtutäitur esitama ning kas tegemist on andmete automaatse lisamisega infosüsteemi koos KTS § 13 lõikes 2¹ nimetatud andmetega, või sätte eesmärgiks on anda kojale õiguse saada andmed vajaduspõhiselt, mis eeldab igakordse põhjendamiskohustuse kaalutluse andmete väljastamise vajalikkuse ja ulatuse osas. Palume kaaluda võimaluse sõnastada sätte selgemalt ning täpsustada seletuskirjas, millistes olukordades ning millistel tingimustel on koval õigus kohtutäiturilt andmeid saada, mh rõhutada, et kui mõeldud on andmete vajaduspõhine kogumine, peab koda andmete saamise vajadust ja ulatust iga kord põhjendama.

Kavandatav KTS § 13 lõige 2³ näeb ette andmete samaaegse edastamise täitmisregistrisse ja koja infosüsteemi. Selguse huvides palume täiendada eelnõu seletuskirja selgitusega, et sätte

eesmärgiks on ühtlustada üksnes andmete edastamise ajaline raam ning et see ei puuduta täitmisregistrisse ja koja infosüsteemi edastatavate andmete koosseisu ega ulatust.

Kuigi eelnõu ei näe ette KTS § 14 muutmist, siiski peame vajalikuks juhtida tähelepanu sellele, et nimetatud säte sõnastus ei vasta kehtivale seadusandlusele, kuna viide arhiiviseadusele ei ole enam asjakohane. KTS § 14 lõige 1 näeb ette, et kohtutäituri poolt ametitoimingute käigus loodud või saadud dokumendid on avalike ülesannete täitmise käigus loodud või saadud dokumendid arhiiviseaduse tähenduses. Selgitame, et kui dokumendid on loodud avalike ülesannete täitmise raames, on tegemist avaliku teabega, millele kohaldub avaliku teabe seadus (AvTS). Seega pole vaja seaduses täpsustada, et tegemist on avalike ülesannete täitmise käigus loodud või saadud dokumentidega. Arvestades, et tegemist on normitehniliselt aegunud ja sisuliselt dubleeriva regulatsiooniga ning muudatus ei eelda mahukat sisulist hindamist, soovitame kaaluda võimaluse tunnistada KTS § 14 käesoleva eelnõu raames kehtetuks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108